

Moderna galerija Rijeka

14. BIENNALE MLADIH JUGOSLAVENSKIH UMJETNIKA

/lipanj-rujan 1987./

VODIČ PO IZLOŽBI

/Mišljenja umjetnika/

Priredila: Nevenka Žiger

Nijedno stoljeće kao ovo nije vidjelo toliko promjena i radikalnih obrata na planu likovnog izraza. Svjesni nepripremljenosti publike, umjetnici se od samog početka paralelno izražavaju i pisanim putem.

Ovu njihovu odliku pokušali smo potaknuti i kod mladih autora koji izlažu na našem ovogodišnjem Biennalu. Tako je ovaj VODIC sastavljen zahvaljujući ljubaznosti onih autora koji su se odazvali našoj želji da priredimo tekst koji bi na što autentičniji način verbalizirao njihove likovne nakane i okolnosti vezane uz pojedine radove.

Dubravko ADAMOVIĆ

"Kralj od Nike", slika

"Čuvar Mjeseca i Zemlje", slika

"Kralj od Nike" - Nika je starogrčka božica pobjede, predstavljena u poznatoj skulpturi NIKE IZ SAMOTRAKE. Ova ovdje, međutim, koristi njezinu morfološku podlogu u promjenjenom kontekstu. Sadašnja Nika sudjeluje u šahovskoj igri, nemoćna da se odupre kralju.

"Čuvar Mjeseca i Zemlje" - Iz nekog nezemaljskog prostora promatram Mjesec i Zemlju, u vječnom, savršenom odnosu, nad kojim kao da bdi je kakav čuvar.

Tođorče ATANASOV

"Dvoje" , slika

Kao suvremenik ovog vremena trudim se da u svojim radovima, točnije u slici iz ciklusa "Dvoje", izrazim duh vremena u kojem živim - onoga što me okružuje, preokupira, iritira, uzbuđuje. To su vječne teme: čovjeka, te muškarca i žene. Sama slika zrači nekom posebnom toplinom srednjevjekovne freske - diskretnom erotikom i groteskom. Igrom i čežnjom.

Možda bi najilustrativnija paralela bila: suvremeni Adam i Eva.

Marijan BLAŽINA

"Konstituiranje" , slika

"Konstituiranje" je istraživanje odnosa između stvari i nas samih. Radi se o emocionalnom odnosu koji se ostvaruje putem slikarskog čina, a naboj kojega, nadam se, slika i dalje sama nosi. Na interpretativnom nivou ima bezbroj mogućnosti tumačenja.

Vendi BOROVIĆ

"Sigwald i četiri evanđelista", slika

Simboli su evanđelista životinje s krilima. Ivana predstavlja orao, Luku krilati vol, Marka lav, a Mateja čovjek. Po staroj

kršćanskoj tradiciji lik orla (imago aquila) simbolizira sveprisutnost svetog duha, lik lava (imago leonis) označava njegovu profanu snagu, lik krilatog vola (imago vituli) svećeničku službu, a lik čovjeka (imago hominis) otjelovljenje svetog duha. Langobardski klesar, koji je isklesao mramornu ploču u krstionici katedrale u Cividale-u (po narudžbi svećenika Sigwalda krajem 8. stoljeća n.e.) bio je vrlo blizak poimanjuima današnjih umjetnika. On je, kao i mnogi tadašnji - tek pokršteni - barbari, i kao Ekspresionisti ili Futuristi, stvarao jednu introspektivnu umjetnost, težeći da izrazi ono što se u njemu dešava, a ne ono što se ispred njega zbiva. Kontrast crvene i zelene, oštar crtež ugljenom, u "Sigwaldu i ..." trebali su doprinijeti produženju dinamike i dramatične snage koje iz te ploče zrače.

Ili, da parafraziram Mallarme, moja slika nije kopija Sigwaldove ploče, već slikarska reakcija na utisak kojeg ona u meni ostavlja.

Ljuba BUGARSKI

"Talking Heads" , slika

Kolaž "Talking Heads" rađen je jarkim, čistim bojama, koncentrisanim u pravilne geometrijske oblike - koji su raspoređeni tako da stvore utisak sklada i radosti ...

Njegova svrha je da se dopadne.

Darwin BUTKOVIĆ

"Glava" , slika

"Živina" , slika

Imam direktan pristup podlozi na kojoj radim. Svaki put ostvarujem susret (odnos) između sebe i materijala.

Zdenko BUŽEK

"Igralište" , slika

Donji paralelogram je zelena livada (zelena boja je boja umjetnosti), crvene silnice označuju nešto novo. U srednjem, nebesko-plavom paralelogramu nanizani su događaji označeni smjerom rotacije obrnute

od kazaljke na satu (prirodna rotacija).

Lijevo je fontana iz koje pada kiša; djetetova lutka na igralištu povezuje se s rubljem koje se suši - majčinstvom; u sredini je toranj s vjetromjerom koji pokazuje isti smjer rotacije; desno je kuća i cirkuska šatra, koji ukazuju na rast; između njih je spomenik neznanom junaku (Henri Michauxu, koji je razvio specifičnu vrstu idiolalijske kaligrafije, a ipak je ostao nedovoljno zamijećen u povijesti umjetnosti).

U trećem paralelogramu je ista situacija viđena noću. Ovdje prisutan način likovnog razmišljanja može se usporediti s grafikama Dušana Perčinkova.

Slika je nastala kao rezultat vijernog slijeđenja naravi, s ciljem osmišljavanja podsvjesnih poruka. Tako, igralište ne predstavlja prostor na kojem se vodi puka igra, već ozbiljan misaoni proces.

Nenad DANČUO

"Analyses" , slika

Umjetnost posuđuje svoj identitet svekolikoj ljudskoj djelatnosti. Ovo djelo je pokušaj da joj se vrati djelić već oduzetog.

Miroslav DORĐEVIĆ

"Epifanija No 100 ili epifanija 100 lica" (Bogojavljanje) , slika

Ova slika pripada seriji mojih slika o slutnji beskonačnosti. "Ako pristanemo na pretpostavku da je očuvanost prošlog u duševnom životu (i šire) pre pravilo nego izuzetak, voljni smo dakle, da prihvatimo postojanje u mnogih ljudi "Okeanskog osećanja" i skloni da ga dovedemo u vezu s ranom fazom osećanja svoga Ja. (...) Ta sjedinjenost s veseljenom, što tom osećanju pripada kao misaoni sadržaj, izgleda kao prvi pokušaj jedne verske utehe, kao neki drugi put za poricanje opasnosti koju Ja doživljava kao pretnju spoljnog sveta."

(S. Frojd. "Iz Kulture i umetnosti", 1979, Matica Srpska, N.Sad)

Opredelio sam se za kratki citat S. Frojda jer mislim da je indikativan za suštinu mojih poslednjih radova.

Damir GAČIĆ

"Sam" , slika

U vremenu jalovom,
 između armiranih zidova
 moderne Altamire
 (bježati je nemoguće,
 kriknuti zabranjeno,
 besmisleno objaviti),
 biti okružen svima,
 a nemati Nekog...
 A treba reći da postojimo. Ipak.
 Gdje smo,
 kako smo
 i kakvi jesmo!

Stojan GRAUFF

"Bijela vrana", slika

"Bezdan" , slika

Slike nastaju spontano, počinju s prvom mrljom na bjelini papira; iz isprepletenih linija rađaju se likovi i prizori, nastaju kompozicije i započinju dijalozi.

Organski oblik slike uokviruju nosioci platna - grane, koje istovremeno određuju vanjske granice i dopunjuju realističnost naslikanih događaja. Osnovni izraz i emocionalnu stranu prikazanih osobina određuju kontrasti boja, crno i bijelo s blagim nijansama žute i crvene.

Slike ne govore ni o čemu, što na ovaj ili onaj način nije na njima prisutno. To su ljudski likovi iz sadašnjice.

Želimir HLADNIK

"Njupić-dobročudni žderonja", objekt

Njupić - neobičan stvor ili dobročudni žderonja (moguće su asocijacije animalnog karaktera), krije se u svakome od nas. Svojom prisutnošću bitno ne mijenja prostor (forma se sastoji od dva bitna elementa), ali može mu dati novi sadržaj. Jednostavnost oblika, te njihova uzajamna artikulacija, ostvaruju novu situaciju.

Njupić šuti, ali "govori" svojim očima (okom), gleda što se zbiva oko njega i ujedno nas sve opominje.

Pronaći poruku u njegovu pogledu, znači osjetiti opravdanost svog postojanja i onoga što radimo i u što vjerujemo.

Kažimir HRASTE

"Za Matildu" , objekt

"Nausikaja" , objekt

Ljudski lik, ili bolje, sve što je determinirano ljudskom pojavom u sferi je mog interesa.

Skulptura "Za Matildu" i reljef "Nausikaja" građene su od istog materijala - jelove daske. Izbor materijala proizašao je iz mog odnosa prema skulpturi - ne stvaram je iz bloka, već je gradim od elemenata. U djelu "Za Matildu" želio sam konstrukcijom drvenih elemenata postići vidljivu unutrašnjost skulpture, otkriti njezine funkcionalne elemente. U reljefu "Nausikaja" nastojao sam odvojiti motiv od podloge, a da ipak obje čine organsku cjelinu.

Nebojša JANKOVIĆ

"Compositum" , slika

Slike nastaju iz potrebe same boje (boje moraju funkcionisati) i rezultati su čina slikanja.

Uslovljene su formatom, ali geometrija ne postaje fabulom, već postoji samo kao korektiv reda.

Ove su slike rezultat mog bavljenja pitanjima nereda i reda -
- entropije.

/Mađa radi na normu i za novac, zidar u nekim momentima prestaje nabacivati malter od kraja zida, nego to čini "bez reda", uživajući u samom činu svoga rada.

Stanovnici projektovanog naselja vrlo brzo formiraju "svoje" staze između objekata.

Daktilografi napuštanjem ravnog ruba na desnom kraju stupca stvara bjelinu, čija raznolikost gođi oku./

Mirsad JAZIĆ

"Japan" , slika

(Iz ciklusa "Stolice")

U estetskom odnosu prema objektu, označenom u harmoničnom i repeticijskom slijedu na kvadratnom / nekvadratnom formatu, prevodim emocije i reagovanja moga senzibiliteta u boju / neboju.

Aspekt jedinstva i mirovanja kao princip estetskog i psihološkog reda banalizovan je preko:

ne-iluzione

ne-geometrijski - pravilne i

geometrijski - ne-pravilne

predstave stolice i fizičkog stanja mirovanja.

Neravnost, nesređenost, hirovitost, dinamičnost, samo su neki pojmovi vezani za život, i dovoljni da ga dovedu u opoziciju sa stolicom.

Fulvio JURIČIĆ

"Fragmenti LXXIII", slika

Ova slika dio je istoimenog ciklusa, koji se pojavio 1985.g. Poticaj za takvo slikarstvo pružio mi je istarski krajolik i njegove urbane aglomeracije. Nakon figurativnog perioda, usmjerio sam se u teško rješiv problem istraživanja prostora i vremena. Slike iz tog ciklusa lišene su naracije i svedene na suštinski govor čistih vizuelnih formi. Fragmenti pokazuju, svojim ritmičkim nizanjem, niz mogućnosti obrade jedne jedine teme. Djela su monokromatska, a dominiraju crna i bijela boja, te niz sivih nijansi. Ljubičasta i plava imaju ulogu modulatora.

Anto KAJINIĆ

"Čiko i onda brod..." , slika

"Kađ je čiko bio mali..." , slika

Radove na najlonu radim od 1984. godine i oni imaju logičnu i sustinsku vezu sa mojim ranijim likovnim opservacijama. Kako sam došao do ovih i ovakvih najlona? Odakle ta iskidanost svijeta u njima? Sta, u suštini, oni predstavljaju?

Do 1984. godine svijet kakav sam vidio, i kakvog jedino i znam pokazati, predočavao sam na platnu ili papiru. Ali, osjećao sam da

u svemu što sam do te godine radio nešto nedostaje. "Nešto malo". No, s vremenom mi se to činilo sve većim i bitnijim. Shvatio sam da svijet nije samo surov, iskidan, kontradiktoran, raščerečen, da ovaj naš trenutak vječnosti koji živimo nije opsjednut samo suludošću, nego da je (kao i život u njemu - u atomskom, kataklizmičkom svjetlu) uza sve još i ljigav! Tražio sam materijal koji bi tu ljigavost ovog vremena najbolje odrazio, i - zadržao sam se na najlonu. Učinilo mi se da sam konačno našao to "nešto malo". Sebe sam od tada počeo doživljavati kao zastrašeno, zlosutno biće, koje stoji negdje između najlona i zida na kojemu on visi, i koje posmatra svijet iz te perspektive, dakle - iza djela! Najlon i djela koja sam načinio na njima tako su postali moj spas, utočište - jer oni, kao zaštitnici, stoje između mene i stvarnosti.

Nema tu ničega djetinjastog (kao što bi se moglo učiniti u ikonografskom smislu); to su vapaji, možda i uzaludno mahanje ljudima ispred nosa - kako bismo stali, smirili "duhove" i bar malo odgodili strašnu kataklizmu sveopće egzekucije.

Otuda i nemušnost u nazivima, otuda te razroke čike, tete, zivotinje.

Helena KLAKOČAR

"Metalska radionica I. Strugara"
"Ivan Strugar" , slike

Ivan Strugar ima metalSKU radionicu, njegovi radnici lete po prostoru oko velikih klješta koja simboliziraju blagost majstora Ivana. Oni žive u slozi i blagostanju, njihovo djelovanje je složno.

Portret Ivana Strugara visi u radionici. Radnici s nježnošću gledaju tu sliku iz njegovih mladih dana. Svakom novom radniku prepričava okolnosti u kojima je nastala ta slika. Bila je to opatijska terasa s palmama koje su se njihale na proljetnom povjetarcu, 1953. godine. Uz blagi jazz grupe AGIT-PROP, jedna djevojka ga je zamolila da se nasmješi u njezin objektiv.

Kuzma KOVAČIĆ

"Olupina kipa" , objekt
"Oproštajna" , objekt

Opis radova, kada smo već tome pristupili, bio bi pomalo nedostatan da se ne napomene jedan bitan činbenik ove kiparske poetike, a to

je najveća moguća suglasnost ideje i stvari, kao i stvari i postupka. Tvar je tijelo ideje, a ideja počiva na doživljaju (mislimo na ideju kao začetak djela). Sve to sudjeluje u stvarnosti koju zovemo kiparsko djelo. Unutar ovih granica, paradoksalno, beskrajn je prostor slobode i stvarni prostor - novoga. Jer, za mene, smisao je u osobnome - u osobnom doživljaju i "ispovjedi" tvorca djela, i u osobnom doživljaju onoga koji djelo susreće. Tek iz tog susreta mogući su i drugi plodovi. U djelu "Olupina kipa" gotovo doslovno poistovjećuje se kip i tvar (drvo, tvar živog porijekla, kao i boja) i u novom jedinstvu - jedinstvu simboličkog oblika - nose i naglašavaju značenja koja iskustvo vezuje uz pojam "olupina" : vrijeme, ostatak, prolaznost, kost, trošenje, mijena... Drugo djelo, "Oproštajna", funkcionira slično, ali su ideja i tvar, svaki u svom prostoru, nešto "samostalnije". Značenja su bliska onima u prvom djelu, a prigodnost, uz nešto sjete, pruža mogućnost i za iskren osmijeh.

Dragoslav KRNAJSKI

"Veliki mekušac" , objekt

Rad pripada ciklusu "Ocean-noćno ribarenje".

Koristim industrijski materijal. Materijal se transformira snažnim alatima i silnom količinom energije koja učestvuje u procesu preobražaja, pod moćnim atmosferskim pritiskom. Okolnosti u kojima se sve odvija su surove.

Ušavši u tvornicu osetio sam neiscrpnost ovakvog nalazišta. Bilo je potrebno strpljivo, lagano propuštanje vremena kroz prste da bi se iz gomile materijala, bujice izazova, izdvojili pojedini dragocjeni komadi. "Idemo radit , idemo tražit" bio je slogan kojeg smo kao klinci klikitali krećući u prostranstva što su nas okruživala.

Agresivnost forme proizlazi iz agresivnosti materijala, njegove obrade i težine.

Bojene intervencije na površinama dinamički su oblikovane obzirom na površinu na kojoj se nalaze. Boja je "tesana", tj. postavljena grubo, pa još sveža oblikovana, te skidana. Forma luka zajednička je svim radovima ovog ciklusa. Potreban je samo mali pomak da iz stanja ležanja oblik prenesemo u doživljaj pokreta - golicanje treće dimenzije - a ako je taj oblik luk, onda je poticaj višestruk.

"Mesec, oko iskopano nebeskom Horu, pronađen je u mreži"
(Rječnik simbola, "Ribolov", Egipat)

Grozdan KRSTEVSKI

"Energija" , slika

Delo "Energija" upućuje na čovekov lavirint u kome se i sam nalazi. Energija traži izlaz iz tog lavirinta. Slika postavlja pitanje da li taj izlaz postoji, koji je i kakav. Da li čovek na slici ostvaruje prelaz materije iz jednog stanja u drugo. Da li taj prelaz znači i konačan kraj ili je to mogućnost za neki novi početak. Ta energija, koja dolazi iz najunutrašnjeg u čoveku, dozreva sporo, no da li je došao trenutak usijanja - dopiranja do krajnje tačke.

Eva DEKASSI - BLAGANJE

"U prostor" , objekt

Vrata su konkretan, opipljiv ulaz u prostor - u nepoznato i bezbrižno. Prostor prikazuje u ravni okvira vratiju: vanjski rub okvira predstavlja granicu našeg prostornog poimanja. Ujedno priznaje puni, istinski prostor, koji okružuje skulpturu i s njom se prožima / prelazi kroz nju.

Dok okvir predstavlja našu ograničenu, prostornu projekciju objektivni prostor nadilazi svako individualno objašnjenje.

Stabilan i nestabilan oblik okvira samo su dvije individualne mogućnosti razumijevanja istog fenomena.

Fikret LIBOVAC

"Oblik" , objekt

Moji radovi na ovoj izložbi imaju za zadatak objediniti obradu materijala s njegovom prirodnom strukturom u biomorfne forme, koje simboliziraju život i kretanje.

Blagoja MANEVSKI

"Simultana mnogozvučnost" , slika

Tradicija je bitna i zato joj se vraćam. Istorija nije za mene samo "nostalgija-uspomena", već trezor likovnih jezika, kako modernističkih tako i predmodernističkih, Vreme i prostor u mojim slikama imaju svoje koordinate i moguća su ispreplitanja koja obično ne bismo ni pretpostavili. Tako pokušavam izgraditi jedan lični univerzum iz raznolikih delova. Uzeti izdvojeno, svi upotrebljeni elementi su prepoznatljivi, ali iskaz u celini je potpuno nov. Njegova dinamičnost proizvođ je raznolikosti segmenta. U pitanju je kompleksno ispreplitanje sadašnjosti - istorije, iskustva - fantazije, lokalnog - - internacionalnog, racionalnog - iracionalnog, reda - nereda, slučaja - plana itd. Tako stvaram delo koje nameće naše vreme i iskustvo. U tom slučaju, estetska komunikacija ne nastaje preko formi koje su neodvojive od određenih istorijskih sadržaja, već preko struktura koje nose najrazličitija značenja.

Štefan MARFALK

"I zašto su ljudi kao drveće" , slika

Osnovna ideja ciklusa "I zašto su ljudi kao drveće", iz kojega je uzeto ovo djelo, odnos je: čovjek - drvo. Drvo, koje kao simbol znači život, rast, umiranje...

Ulogu nosioca likovnog govora i njegove unutrašnje značenjske strukture preuzimaju materijal i znak - koji povremeno pripada mojoj osobnoj mitologiji, ali često ukazuje i na kolektivnu svijest.

Taj ciklus govori o umrtvljenju života, čovjekovoj automatizaciji, njegovom otuđenju od samoga sebe i od prirode.

Milutin MICIĆ

"Zvijer i mačak" , slika

Ono što mene zanima jeste oslobađanje od bilo kog stilskog pravca, norme ili pravila. Očistiti se od svega što okružuje čovjeka i staviti se u poziciju ničega; u poziciju totalne slobode, gdje

prostranstvo ništavila tjera na život i akciju, na sasvim novo rađanje. Iz NIŠTA stvarati NEŠTO. Ali. nešto najviše moguće, nešto novo i ničim nedirnuto.

Milica MRDA - KUZMANOV

"Slika X" , slika

Slika X posljednja je u nizu slika koje sam započela 1986.g. One su nastale nakon mojih pokušaja da otkrijem ustrojstvo prirode i suštinu slike.

Osećanje i misao nešto su više od same vizuelne realizacije. Taktilno iskustvo pokazalo se kao prirodan sled nakon mojih vizuelno-zvučnih istraživanja. 1985/86. godine nastale su moje "taktilne slike" u koje sam ugrađivala različite materijale simboličkog značenja (morska šima, pesak, perje itd.). Zvuk se tako nametnuo iz potrebe za dopunom. Prisustvo udaraljki, zvana i zvončića, životinjskih i mojih glasova, povezanih sa slikom u prostoru činili su jedinstvo na mojim radovima iz 1985. U tom kontekstu mogu se promatrati i ovi moji poslednji. radovi.

Željko OPAČAK

"Rođendan II" , slika

Tematika mojih slika krajnje je privatna; u pitanju su samo-promatranja, bilježenja stanja i događaja iz mog života. U neku ruku, ja u slikama, a još više u crtežima, vodim svoj dnevnik.

U odnosu prema sižeu uvijek je prisutna ironija, kao blagi otklon, pogled sa strane - "osmjech iz daljine".

"Vlastitu intimu mogu objaviti samo određenim likovnim formama, u kojima ona ostaje duboko ispod površine. Za mene, sadržaj je tek polazište za slikarsku akciju.

Prizivam njegovu emociju i njome, u stvari, slikam. Ono što na platnu ostane tek je jedna, a možda i jedina mogućnost.

Stanko PAVLESKI

"Asocijativna konverzacija - krug"
"Ugaona-krug kompozicija" , objekti

Za obje skulpture bitno je da promjenom njihovih pozicija dobivamo u osnovi nove vizuelne senzacije - tretiramo ih kao istovrsne elemente stavljene u X pozicije.

Ugaone skulpture naglašavaju moj interes za elemente zatvorenog prostora - spoja zidova i poda (ugao), zida i poda (dvije plohe pod pravim kutem), stropa i zida (promijenjena vizura prijašnje mogućnosti s naglaskom na ulozi sile teže) itd. Krug koristim iz više razloga. Izvjesno vrijeme sam se bavio spiralom kao simbolom beskonačnosti, a potom sam na nju kao dopunu nadovezao krug, koji je isto jedna mogućnost spirale, a opet i njezina suprotnost (jer je nepromjenjiv - zatvoren). Stavivši krug u ugao odabrao sam mu najbolju lokaciju - kako radi već rečene skulpturalnosti ugla tako i radi doticanja triju točaka koje su njegov statički uvjet.

Viseći element naglašava ugao nagiba pod kojim je krug postavljen, te silu težu koja je u ovom slučaju dobila likovni tretman.

Asocijativno, krug prestaje biti krug, jer se već samim njegovim prelamanjem po sredini vizuelno preobražava u neke varijante elipse - kao dio nečega, isječak, plovni objekt, mjesечеva četvrt itd.

Ovako prepolovljeni krug upućuje na mobilne mogućnosti ove skulpture. Bilo da pratimo polukružnu liniju ili liniju presjeka (koja zaustavlja polukružni tok) izazvan će biti osjećaj suptilnog kretanja.

Zmago POSEGA

"Ptice u gnijezdima" , objekt

Pomaknemo li os kretanja iz sredista skulpture, njezina se ravnoteža rudi. Zato sam vanjski prostor organizirao tako da podupire unutrašnji u zajedničkoj ravnotezi. Ovime je prostorna aktivnost jednakomjerno raspoređena u unutrašnjosti skulpture i oko nje. Na taj sam način najveću moguću vrijednost želio dati prostoru.

Skulptura je aktivna u svim smjerovima. Naglašavanjem samo jednog od mogućih smjerova, ona se unire i dobiva statičan položaj, u obliku projekcije koja nastaje na zidu - granici prostora.

Ivo PRANČIĆ

"Bez naslova" , slika

To što me provocira na razmišljanje o sadržaju i smislu individualne svijesti kao konačnog rješenja planetarnog duha su opća trauma životne sredine i mehanizmi koje nam nudi kao vazeće vrijednosti u materijalnom i duhovnom smislu.

Životna praksa "izvana" i slikarska praksa "iznutra" nose u sebi taj antagonizam, kojeg kroz slikarski jezik upotrebljavam i oblikujem kao antropomorfnu znak - križ kao samostalnu cjelinu (Jeđan) u kojem, odnosno oko kojega, se obavlja (stiliziran i reduciran) oblik ptice - duha. Centrična kompozicija znaka naglašava njegovu samostalnost. Kontrast boja na toj slici drammatizira sveukupnu situaciju s okolinom i upućuje na značenje, na borbu i traženje vlastitog identiteta. Boja koja teče i koja se cijedi naglašava nekontroliranu životnu kaotičnost, u suprotnosti s uređenim poljima koja znače prisutnost intelekta.

Stanko PRCE

"Vrata" , slika

Vrata kao prolaz, prelaz, pristup ...

Mileta PRODANOVIĆ

"Porphyrogeneitos" , slika
(grč. "Rođen u purpuru")

Nivo istorijske reference: narativni sloj - u carigradskoj carskoj palati postojala je tzv. PURPURNA ODAJA u kojoj su se rađali prinčevi, budući imperatori Vizantije, koji su taj epitet nosili u sastavu svog imena.

Formalni nivo: osetivši izvesno zasićenje intenzivno polihromnim slikama, koje sam radio u prethodnom periodu, pokušao sam da izvedem nešto što bi se istovremeno približilo monohromiji, ali i zadržalo ekspresivnost poteza i opšteg utiska.

Rezime: fascinacija crvenom bojom, kao motivom.

Prisustvo slova (naslov u polju slika) : uvođenje još jedne razine, slova kao likovnog elementa, uvođenje naracije, naslova kao dodatne igre itd ...

Zlato kao boja /ne-boja u susretu sa crvenom bojom.

Figurativnost tek kao naznaka, određuje sliku na graničnoj liniji između apstrakcije i figuracije - znači svest o distinkciji koja je izgubila smisao.

Jurica PUHALOVIĆ

"Romb" , slika

"Konstrukcija" , objekt

"Romb" - Oblik ovog četverokuta opisan je pomoću četiri letve.

Napeto platno "slijedi" taj oblik, privremeno skrivajući drvo i materijalizirajući čistu plohu. Nasuprot ovom "geometrijskom" postupku, na platno je u više navrata izlivena grundacija. Od njenog nerasprskanog dijela u sredini, nastalog sukcesivnim preslojavanjem, formirao se lik - imitacija romba. Bijela "nepravilna" tvorevina kontrastira crnoj "pravilnoj". Težina grundacije u sredini olabavljuje platno koje naliže na unutrašnji kril drvenog okvira, oertavajući ga i ponovno "otkrivajući" njegov volumen.

"Konstrukcija" je zoroj sličnih manipulacija. Miz trokuta (načinjenih od platna i drvenih letvica) slobodno je lijepljen jedan preko drugoga u prostor u skladu s pojedinačnim specifičnim oblicima i površinama. Grundacija je grubo nanošena, sve do granica statičke i vizuelne ravnoteže objekta.

Smisao i značenje, te radanje i provedba ideje obaju radova unutar su stanovitog primarno-analitičkog procesa stvaranja "slike-objekta". Reduciranjem tradicionalnog slikarskog postupka na tzv. "tehničke predradnje" (drvene letve - platno - grundacija) omogućeno je neometanije dovođenje spomenutih materijala, kao i načina njihovog fizičkog objedinjavanja (imanentnih njihovim tehničkim, odnosno morfološkim svojstvima) u dinamički ekvilibrij.

Prestrukturiranja kojih su rezultat "Romb" i "Konstrukcija" usmjerena su na pokušaj da se bitna svojstva odabranih materijala - tvrdoća i oblik drveta, podatnost i boja platna, amorfnost, boja, teksturalnost, te ljepljivost grundacije - maksimalno istaknu i prozmu u spoju dviju osnovnih funkcija: fizičko-tehničke samosvojnosti i vizuelne sugestije.

Svetlana RADENović

"Pero-telo" , slika

Davanje naziva delu smatram delom procesa, domišljanja, ili poentom doživljenoga. Ponekad je taj doživljaj sličan naglom prelasku iz jednog stanja u drugo, kao kad iz mračne pećine izlazite na svetlost dana. Naziv slike "Pero-telo" sastavljen je iz dva pojma: "pera" i "tela", koje sam po analogiji spojila u jedan. Pravljenje novih reči (u alchemijskom smislu), eliminiranja, spajanja - karakteristično je za pesnika, njihov način mišljenja i tumačenja sveta.

Kad se koncipira slika dolazi do sličnih spajanja - oblika, boje - da bi se došlo do čulnog, napetog, dramatičnog stanja.

Rajko RADOVANOVIĆ

"Crveno-crna internacionala" , slika

Od 1981. godine koristim u svojim radovima simbole raznih ideologija (zvijezda, srp, čekić, križ, crvena i crna boja). Odnos crvene i crne boje, kao simbola različitih učenja, politički je određen još u prošlom stoljeću. U mojim radovima taj odnos dobiva nova, moguća, rješenja. To je odnos krvne žile i medicinske igle, tj. kod upotrebe boli: "JOJ"!

Krešimir SOKOL

"Rođenje" , slika

Slika izražava dilemu i strah majke. Da li je danas ispravno roditi? Prepustiti dijete današnjem svijetu? Međutim, djeca se rađaju jača. Dijete je spremno, prilagođeno i odlazi.

Alenka SOTTLER

"Bez naslova" , slika

Ostaci papira, bijela kredna boja, ljepilo za drvo, jeftini materijal ...

Sjećanje na predgrađa blokovskih naselja nečijeg djetinjstva..., na igre među ostacima kartona, drva, pijeska, plastičnih kablova, žbuke, zljebova, cijevi, posuda katrana ...

Slika - gradilište.

Susreti čudnih materijala - civilizacijskih ostataka.

Ravnoteža suprotnosti - rođenje strukture.

Nema jednakosti, niti ponavljanja - sve je tek sam početak.

Uvijek nanovo...

Vlado STJEPIČ

"Abortus ili kolinje III" , slika

Ova je slika dio mog ciklusa pod nazivom "Abortus ili kolinje", nastalog u toku 1986. godine. U konkretnom slučaju pokušao sam izraziti doživljaj-viziju razrezivanja, cijepanja, razdvajanja, destrukcije. U osnovi radi se o jednom shizofreničnom osjećaju. Slika ima dva likovno-značenjska polazišta i nivoa. Jedan je motiv ritualnog ubijanja - zrtvovanja životinja (u makro planu) a drugi je motiv abortusa - rađanja mrtvog bića (u mikro planu). Dakle, osim dvojnosti likovnoznačenjskog polazišta, slika nudi i dvojnost točke opažanja, prenosi nas iz makro u mikro plan i obratno. Kompozicijska je struktura slike izrazito centralna i

simetrična, na taj način potencirajući kontakt s gledaocem i uspostavljajući stanje identifikacije ili konfrontacije. Asocijativna struktura slike prilično je otvorena, tako da omogućava različite osobne interpretacije ili konfrontacije. Dojam napetosti i agresivnosti postignut je upotrebom različitih tehnoloških i procesualnih postupaka (polijevanje vodom, energični potezi, struganje, lijepljenje, trganje).

Ivan ŠEREMET

"Muška figura natkriljena čeličnom pticom I" , slika

"Muška figura natkriljena ...II", slika

Čušenje... Što je avion? Simbol snage. Igračka ili možda raspeće. Ironija!!!

Kroz rukopis kolebljiv, kroz (tu šaru djeteta) izranjaju slike povijesti kao utvare i kao OPOMENA...

Jovan ŠUMKOVSKI

"Dvolična beskonačnost" , objekt

"Neprisutnost" , objekt

Kontemplativno vezan konstruktivističko - dadaističkim eksperimentima, a intimno opredeljen i za rad s višestrukturinom materijalom, pokušao sam da dovedem u kontekst formu i alegoriju nekih gotovih predmeta, slikarskih i neslikarskih medija.

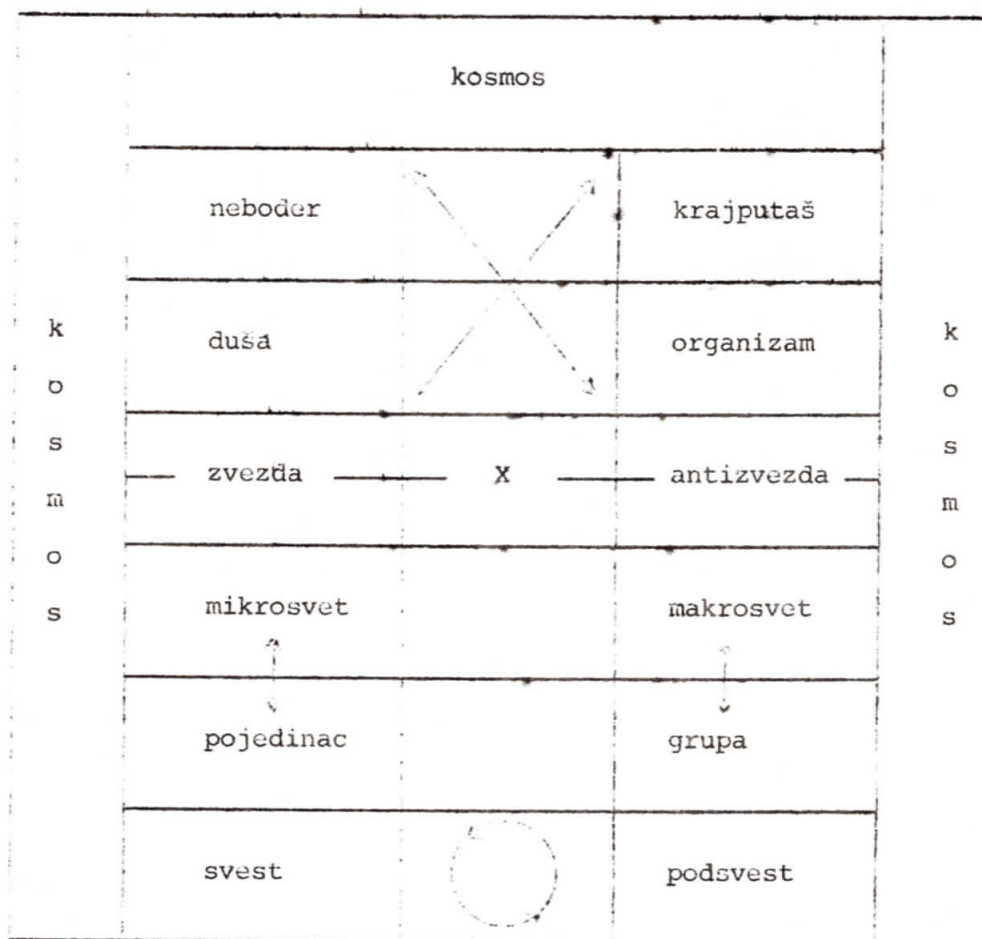
"Beskonačan tamni stub naspram dvoličnog bijelog", "Neprisutnost stoletne police naspram belog romba". Plava kocka, mreža, žica - - konstruktivistički elementi - produbljeni su alegorijskim značenjem, koje ih stavlja u nove konstelacije.

"Ja sam tvoje DRUGO JA" - reče Bijeli i pruži ruku. Dozvoli da te povedem u beskonačnu bjelinu mojih snova".

Zoran TODOVIĆ

"Prije polaska iz Zagreba", slika

Prilog za sliku "Prije polaska iz Zagreba":

"Psihologija pretinca - gde jedan pretinac ne zna što se nalazi u drugomu?"

Mirijana VODOPIJA

"Tutle" , objekt

Tutle je živiljka koja živi od svjetla i prostora. Zatečen je i ovidovljen još kao mlad, i jutro je, pa se tek odigao od zida i poluotvorio raziprozirna svjetlosna osjetila.

U novom prostoru osjeća se drugačije. Stvara odnose sa susjedima i prostorijom. (Nova iskustva prenose se na njegove potomke).

Nenad VORIH

"Str.165" , slika

Sadržajno, moje su slike vezane za poetiku današnjice. Fotografije, stranice ilustriranih časopisa, moda, reklame, sve to može biti provokacija koja me motivira da slikam. To je svijet koji me okružuje, u kojem sam odgojen i koji poznajem. Njegovo formalno značenje me ne zanima. Bitan je duh banalnog i jeftinog, subjektivno doživljen i transformiran u sliku. Poruka koja dobiva novo značenje.

Osnovna ideja je da slikam slobodno i energično, kreirajući vlastitu ekspresiju, unoseći vlastiti temperament, širokim i divljim potezima kista, igrajući se pri tom životom materije. Sukob jakog likovnog doživljaja i banalnog, jeftinog sadržaja, djeluje pomalo zbunjujuće, ali ako se ovaj kontrast prihvati kao princip, onda je on potpuno opravdan.

U ovim radovima nastojao sam komunicirati s publikom preko fotografije, jer smatram da je njena estetika danas vrlo bliska i razumljiva suvremenom čovjeku.

Boris ZAPLATIL

"Potporanj" , objekt

Već sam naslov upućuje na neke moje odluke vezane uz prijelaz sa slikarskog u skulptorski prostor. Potporanj je funkcionalan prostorni element, povezan s okolnim prostorom. Stoji kao spoj dvaju svjetova - neba i zemlje. Prostor skulpture na taj se način širi i kontaktira s okolnim unutar kojega se ona nalazi.

Svojom tankom izduženom formom potporanj označuje osobni odnos prema arhitekturi - ljusci galerijskog prostora, a obojenošću

teži ka smještanju i dijalogu sa čistim prostorom.

Sama konstrukcija izvedena je iz otpadaka - iz mog osobnog svijeta - što prema vani ne znači mnogo, ali meni kao autoru omogućuje da djelo promatram vrlo intimno. Ispod ljuske skulpture krije se unutrašnji svijet stvoren samo za mene, skriven pred pogledima izvana. Ova "koža" skulpture vrlo je tanka, i na određenim mjestima omogućuje prodor u unutrašnjost. Odatle i boja na skulpturi, i njezino ulaženje u novi prostor, prostor koji je slikarski, i koji svoje otčitavanje uvjetuje kružnim kretanjem.

Dunja ZUPANČIĆ

"Bez naslova" , slika

Irealnost prikaza postignuta je kontrastiranjem slikarskih postupaka i kolažnim principom sastavljanja slike. Prostor je ispunjen preklapajućim figurama, koje kao da su nalijepljene, a svaki segment ima svoj vlastiti horizont. Perspektiva je deformirana, mimetički prostor transformiran. Ova je transformacija (u irealno) najizrazitije prikazana suprotstavljanjem obojenog plastičnome, pastoznoga lazurnome, plošnoga prostornome, svjetloga tamnome. Prostor slike je iskonstruiran perspektivni prostor, prikazan na granici apstraktnog i realističnog viđenja. Način obrade pojedinih dijelova naglašava apstraktnost, dok je figurativna prepoznatljivost niječe. Ta dvojnost pokušava gledaočevoj percepciji ponuditi višeslojno viđenje.

I sama forma diptiha dvojne je naravi - ujedno sastavlja i rastavlja. Dodirna linija - rub - nosilac je zgusnute funkcije razdijeljenosti / združenosti.